

Workshop IDEA-HACK 1

PRIHLÁŠKA

Informácie o účastníkovi		
Meno, priezvisko, titul	Ing. Ľudovít Scholtz	
Skúsenosti s verejnou správou		
Inštitúcia	Od – do	Skúsenosti
MHSR	2009-2017	Dohľad nad burzou vykonáva MHSR
MDSR	2012-2017	Účasť v komoditnej rade pre obilniny
NDS	2014-2017	Obchodník s komoditami na KBB
BBRSC	2014-2017	Obchodník s komoditami na KBB
Prihlášku podávam ako		
	☒ X tím	
Informácie o tímu		
Názov tímu :	GLOBCEX	
		

Motivačná esej

Téma: Aké opatrenia pomôžu digitálnej ekonomike a elektronickému obchodu.

(esej, Autor: Ľudovít Scholtz, Generálny Sekretár KBB)

Komoditná burza Bratislava ako jediná regulovaná komoditná burza na Slovensku má bohaté skúsenosti s veľkoobchodom rôznych tovarov v rámci privátneho aj verejného sektora. Hlavné opatrenie ktoré môže urobiť štát pre pomoc obchodu s tovarom na Slovensku je odbúrať korupciu v štátnych spoločnostiach a na ministerstvách a riadne dodržiavať zákony Slovenskej Republiky.

Na začiatok začnem s poľnohospodárstvom. V 90tych rokoch na burze obchodovali štátne hmotné rezervy. Poľnohospodári to využívali a mali istotu ceny výkupu svojho tovaru. V novom tisícročí však štátne hmotné rezervy prestali obchodovať na burze, a na Slovensku začal byť väčší a väčší chaos v cenách. V záujme obchodníkov ktorí pred tým obchodovali tiež na burze bolo tiež prestať obchodovať aby vytvorili informačnú asymetriu a tým získali pre seba výhodnejšie ceny a vyššie zisky. Ja sa teda pýtam, prečo štátne hmotné rezervy našu ponuku aby úplne bez poplatkov robili činnosť market makera a obchodovali poľnohospodárske komodity pravidelne zahadzujú do koša, pričom napríklad v roku 2015 nakupovali pšenicu v priemernej cene 191,53 EUR/t a predávali ju v priemernej cene 120 EUR/t. Pritom podľa § 23 odst. 2 zákona 92/2008 Z.z. citujem „SŠHR obchodujú prednostne na komoditnom trhu s výnimkou, ak príslušný orgán štátnej správy v odôvodnených a výnimočných prípadoch nerozhodne inak.“. Ďalší zákon 431/2002 Z. z. podľa § 27 hovorí, že komodity sa pre účtovníctvo oceňujú trhovou cenou podľa kurzového lístka vydaného burzou. A vyznieva mi ďalšia otázka: Zasadala škodová komisia v štátnych hmotných rezervách keď nakupovali za drahšie ako burza kótovala ceny a predávali za lacnejšie ako burza

Workshop IDEA-HACK 1

kótovala ceny? Pri tejto otázke sa môžeme pozastaviť aj pri ďalších tovaroch ako je napríklad štiepka alebo posypová soľ.

Podľa našich informácií keď sa Kotleba rozhodol v roku 2014 či bude prijímať úplatky v BBRSC alebo nie, a úplatkárov sa ho nepodarilo presvedčiť a chceli mu robiť komplikácie pre nákup soli, rozhodol sa, že využije zákon o verejnom obstarávaní ktorý hovorí, že komoditný obchod cez burzu spĺňa podmienky verejného obstarávania. Na burze sa urobil obchod pre BBRSC za 71 EUR/t a ten istý týždeň uzavreli pre tú istú komoditu a rovnaké podmienky obchod v NDS cez viac ako 140 EUR/t. Na základe tohto sa zistilo, že NDS síce robí zmluvy v súlade so zákonom, ale aj v rámci zmlúv v súlade so zákonom je možné navýšiť cenu dvojnásobne. Novinári tento obchod zachytili a medializovali to tak, že NDS nás chce okradnúť o 30 mil. EUR, ale keďže na pozitívnej strane stál Kotleba, tak sa to veľmi nešírilo. Neskôr sa pôvodní obchodníci so soľou etablovali aj na burze a snažili sa obchodovať, ale keďže ostatní obchodníci mali lacnejších dodávateľov, väčšinou boli úspešní pre obchodovanie noví obchodníci. Vyústilo to do stavu, že mne osobne sa pokúsili starí obchodníci ponúknuť úplatok 300 000 EUR za zavretie sekcie posypovej soli čo sme hneď ďalší deň ohlasovali na polícii. Neskôr tohto úplatkára chytila polícia pri predávaní úplatku pri manipulácii komoditného obchodu, ale v konečnom dôsledku sa dohodol s prokurátorom o vine a treste a dostal podmienku. Zaujímavosťou je, že obchody s posypovou soľou robil minimálne 15 rokov, teda za obdobia všetkých doterajších vlád, a za obdobia od kedy sú zverejnené účtovné závierky mal čistý zisk približne 3 mil. EUR pri obrate 7 mil. EUR. Samozrejme všetko v súlade so zákonom, ale keď si štát sám dá reštriktívne podmienky pri verejnom obstarávaní alebo má páky na to, aby úradníci menili ceny zákazky či smerom hore alebo dole po tom ako vyhrá spriaznená firma niečo nie je v systéme správne nastavené.

Positívnym príkladom je začiatok obchodovania s emisnými kvótami. Európska únia vytvorila systém, kde spoločnosti dostali na prídely určitý počet emisných kvót. Emitenti ktorí mali vyššie náklady na znižovanie emisných kvót emisné kvóty kupovali a emitenti ktoré mali možnosti efektívne znižovať emisné kvóty tieto emisné kvóty za financie z predaja emisných kvót ich znižovali. KBB sa postupom času stala tretia najlikvidnejšia burza pre obchodovanie s emisnými kvótami, ale ani to nestačilo na to, aby štátne podniky obchodovali emisné kvóty na burze. 99% všetkých obchodov s emisiami robíme pre zahraničné spoločnosti ktoré si uvedomujú výhodnosť efektívneho obchodovania u nás.

Keďže sa neustále snažíme vylepšovať naše obchodné systémy a aktívnych klientov máme zo zahraničia, vytvorili sme pre burzu brand name "Globcex – Global commodity exchange". Vytvorili sme univerzálny obchodný systém. Predávajúci si môže určiť presnú špecifikáciu produktu ktorý má, či je ochotný odoslať vzorku kupujúcemu a presné miesto kde je tovar uskladnený. Kupujúci si určí technickú normu alebo kvalitatívne parametre ktoré vyžaduje a určí presné miesto kde to chce doviešť. Ak kupujúci alebo predávajúci si určia cenu za dopravu, na základe Geocodingu a Geomatrixu sa určí presná vzdialenosť medzi nimi a cena za dopravu. Ak sa cena a kvalita zhodnú, vytvorí sa burzový obchod a burza môže poskytnúť obchodníkom svoje garančné systémy pre vysporiadanie obchodu.

Ak je teda v záujme vlády pomôcť obchodu na Slovensku, boli by sme radi, ak by štátne podniky a SŠHR aktívne začali obchodovať svoje komodity cez komoditnú burzu, podporili proces tvorby trhových cien a vytvorili silnú komoditnú burzu v srdci Európy.